

1937

ΣΠΕΝΤΖΑ

εργαστήριο : δημητρίου σουτσου 16, πλ. μαβιλη, αθηνα, τ. 602, τηλ. 6469.710

μαρια παρασχου σπεντζα

Γεννήθηκε και κατοικεί στην Αθήνα. Η παιδεία της συνδέθηκε με δασκάλους που φέρνανε μηνύματα πνευματικής ή εικαστικής δημιουργίας ταυτισμένα στον ελληνικό χώρο. Αυτό το δίδαγμα το άφομοίωσε μετασηματισμένο στις άνακατατάξεις της δικής της γενιάς και στις προσωπικές της έρευνες και ανακαλύψεις.

1954. Πτυχίο ζωγραφικής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών με έπαινο στο ήμισυ. 1954 - 55 παρακολούθηση των καθηγητών Ν. Χατζηκυριάκου - Γκίκα και Δ. Πικιώνη στη Σχολή Αρχιτεκτονικής του Ε.Μ.Π. 1957 Πτυχίο θεωρητικών της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Άριστος της Ιστορίας της Τέχνης, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, ύπoτροφος του Έθνικού Ίδρύματος για τη μελέτη της Λαϊκής Ζωγραφικής και Άγιογραφίας στη Μυτιλήνη.

Μίλησε για θέματα τέχνης στον τύπο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση, στη Χ.Α.Ν. Αθηνών για τη «Μοντέρνα Τέχνη» και στο Γαλλικό Ίνστιτούτο Αθηνών για τον «Βαζαρελύ και το έργο του». Πήρε μέρος σε κριτικές επιτροπές. Εργάστηκε στα σκηνικά και κοστούμια της Έθνικης Λυρικής Σκηνής, του Έθνικου Θεάτρου και Έλευθέρων Θιάσων στην Αθήνα. Άσχολήθηκε με μακέττες εντύπων, βιβλίων, αφίσσες Ε.Ο.Τ. και άλλες. Συνεργάστηκε σαν καλλιτεχνικός σύμβουλος με τον Έθνικό Όργανισμό Έλληνικής Χειροτεχνίας σε έρευνες για τη Λαϊκή Τέχνη στην Ελλάδα και τη διοργάνωση και επιμέλεια καλλιτεχνικών και έμπορικών εκθέσεων στην Ελλάδα και το Έξωτερικό. Καλλιτεχνική ενημέρωση έξωτερικού: Αίγυπτος, Ολλανδία, Ιταλία, Έλβετία, Γαλλία, Αγγλία, Ισπανία, Πορτογαλία.

Ήταν μέλος της Έταιρείας Βυζαντινών Σπουδών. Γενική Γραμματέας, Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος του Καλλιτεχνικού Σωματείου Έλληνίδων. Ίδρυτικό μέλος και Γενική Γραμματέας του Σωματείου Καλλιτεχνικών Ανταλλαγών Ελλάδος. Μέλος της Έλληνοαμερικανικής Λέσχης. Ίδρυτικό μέλος της «Διεθνούς Μορφωτικής Όμοσπονδίας Γυναικών» τμήμα Ελλάδος. Δίδαξε έλευθερο σχέδιο, ιστορία της τέχνης και αισθητικής στην Ανωτάτη Σχολή Κινηματογράφου, σε επαγγελματικές σχολές του Υπουργείου Εργασίας, Έλευθερο Σχέδιο και Χρώμα στο Athens Year College και στο Α.Τ.Ι.-Δοξιάδη από το 1969 έως την διακοπή τους 1976.

Διδάσκει Έλευθερο Σχέδιο και Χρώμα στη Θ'. Δημόσια Διακοσμητική Σχολή Αθηνών που ανέλαβε τη Σχολή Α.Τ.Ο.-Δοξιάδη μετά τη διακοπή τους.

Είναι σύνεδρο μέλος του Καλλιτεχνικού Έπιμελητηρίου Ελλάδος από το 1963, μέλος του Σωματείου Καλλιτεχνικών Ανταλλαγών Ελλάδος (και μέλος του «Συλλόγου Πτυχιούχων της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών.»)

εμμ. μαυροματι
μαρια σπεντζα : μονοχρωμιες
Ἡ «Καθημερινή» Κυριακή 28 Σεπτεμβρίου 1975

Ἔνα σημαντικό μέρος ἀπό τίς καινούργιες τάσεις τῆς ἀφηρημένης ζωγραφικῆς χαρακτηρίζεται ἀπό τήν ἀναγωγή τῆς καλλιτεχνικῆς ἐργασίας σέ στοιχειώδεις ἔννοιες τῆς ὕλης, τοῦ σχεδίου τοῦ χρώματος. Αὐτή ἡ κατευθύνση πού σημαίνει τή διάθεση νά μελετηθοῦν ἐκ νέου τά κύρια στοιχεῖα τῆς ζωγραφικῆς συνδέεται πρωταρχικά μέ τόν ἀφηρημένο ἀμερικανικό ἐξπρεσσιονισμό τῶν χρόνων 1945 - 1950 καί λιγώτερο μέ τά παράγωγά του, τήν «ἀμορφη» γαλλική ζωγραφική τῶν χρόνων 1950 - 1960. Οἱ σύγχρονες ἐρευνες ταυτόχρονα μέ τόν ἐντοπισμό τῆς ἱστορικῆς τους προέλευσης διαμορφώνουν τά θεωρητικά στηρίγματα μιᾶς ἀντίστοιχης κριτικῆς ἀπόστασης ἀπό τά παραδοσιακά δεδομένα τῆς ἀφηρημένης ζωγραφικῆς, ἐπιτείνοντας τό διανοητικό καί λογικό χαρακτήρα τῆς ἀναζήτησής τους. Τό πέρασμα ἀπό τίς ἐρευνες τῶν χρόνων 1950 στίς ἐρευνες τῶν χρόνων 1970 σημειώνει τά διαφορετικά ἐπίπεδα προσέγγισης τῆς ἰδέας τῆς καλλιτεχνικῆς θεωρίας.

Ἡ κατευθυντήρια ἔννοια πού συνδέει αὐτές τίς ἐρευνες εἶναι ἡ ἀναζήτηση νά ἀποδοθῆ ἡ ἀκραία δυνατότητα τῆς καλλιτεχνικῆς ἐργασίας νά στηρίξη τήν αὐτοτέλεια τῆς δραστηριότητάς της χωρίς ἀναφορές στήν ἐξωτερική πραγματικότητα. Τά πρῶτα μεταπολεμικά χρόνια ὁ Ράινχαρτ ὠρίζε τή ζωγραφική σάν «κάθε φορά τό τέλος τῆς ζωγραφικῆς» μέ τήν ἔννοια ὅτι ἡ καλλιτεχνική προσπάθεια τείνει συνεχῶς μέσα ἀπό τήν ἐσωτερική τῆς ἀναζήτηση νά ὀδηγηθῆ στά πιό ἀκραία δυνατά ὄρια τῆς ζωγραφικῆς ἀντίληψης καί νά διακόψη τοὺς συνδέσμους μέ γνωστές παραστάσεις μορφῆς, περιχομένου, χώρου καί χρόνου. Αὐτές οἱ κατευθύνσεις πού μεταφράζουν τήν προσωπική προσέγγιση τῶν θεωρητικῶν προβλημάτων τῆς ζωγραφικῆς στοὺς Ἀμερικανούς ἐξπρεσσιονιστές, ἐπιδέχονται τήν τοποθέτησή τους μέσα στά ἱστορικά τους πλαίσια καί κυρίως, τήν ἐρμηνεία τους ἀπό τά κινήματα τέχνης πού ἐπακολούθησαν καί ἔδωσαν ἀκριβέστερα τήν ἔννοια αὐτῶν τῶν ἀντιλήψεων.

Οἱ μονόχρωμες ἐργασίες τοῦ Ρόθκο, τοῦ Νιοῦμαν τοῦ Ράινχαρτ, ἀναζητοῦσαν νά τοποθετήσουν τό χρῶμα καί τίς δονήσεις του (τήν ἐπεξεργασία τῆς ὕλης τῆς ζωγραφικῆς) σέ πλασματική καί νοητή ἀπόσταση ἀπό τήν ἴδια τή ζωγραφική ἐπιφάνεια, σάν μιᾶ νέα πραγματικότητα πού προέρχεται ἀποκλειστικά ἀπό τή ζωγραφική λειτουργία. Στίς ἐργασίες αὐτές σημαντικό στοιχεῖο ἦταν πῶς ἔδωσαν τήν προτεραιότητα στήν τεχνική ἐπεξεργασία τῆς ζωγραφικῆς ὕλης μέ τήν ἐξεύρεση ἀναλόγων ζωγραφικῶν μέσων πραγματοποιήσεως τῆς θεωρητικῆς ἀναζήτησης. Κυρίως, οἱ ἐργασίες τοῦ Πόλλοκ ἀπέκλεισαν τά συμβολικά στοιχεῖα τῆς ζωγραφικῆς (τήν ἀναπαράσταση μιᾶς ἰδέας) μέ τή χρησιμοποίηση μιᾶς καινούργιας τεχνικῆς (τοῦ dripping) πού συνίστατο στή ζωγραφική σέ ἐπίπεδες ἐπιφάνειες, χωρίς πινέλο καί μέ διαδρομές. Ἡ ἔννοια αὐτῶν τῶν κατευθύνσεων ἦταν πῶς ἔστρεψαν τό ἀντικείμενο τῆς ζωγραφικῆς ἀναζήτησης στήν ἴδια τή ζωγραφική ἢ πῶς ἀναγγέλλεται ἡ δυνατότητα τῆς καλλιτεχνικῆς ἐργασίας νά εἶναι ἀντικείμενό της. Τό ἴδιο πνεῦμα μεταφέρει ἡ φράση ἐνός σύγχρονου καλλιτέχνη τῆς «ἐλάχιστης τέχνης» (τοῦ Σόλ Λεβίτ) πού γράφει πῶς «ἡ φιλοσοφία τοῦ ἔργου εἶναι μέσα στό ἔργο· τὸ καλλιτεχνικό ἔργο δὲν ἀποτελεῖ τήν εἰκονογράφηση ἐνός ὁποιοῦδήποτε φιλοσοφικοῦ συστήματος».

Ἡ ἐξέλιξη αὐτῆς τῆς ἀναζήτησης τόσο στή «χειρονομιακή» ζωγραφική τῶν χρόνων 1950 - 1960 (ὅπου καλλιεργείται ὁ αὐτοματισμός τῆς χειρονομίας χωρίς παρελθόν καί χωρίς μνήμη) ὅσο καί στήν «ἐλάχιστη τέχνη»

(περιορισμός των καλλιτεχνικών μέσων στο ελάχιστο της σημασίας τους) και στην «έννοιολογική τέχνη» (θεωρητική διατύπωση του αντικειμένου της ζωγραφικής) καλλιεργεί το κλίμα της σύγχρονης καλλιτεχνικής έρευνας. Οι μονοχρωμίες του Ρόμπερτ Ράυμαν και του Μπράις Μάρντεν μελετούν τη σχέση της ύποδομής της ζωγραφικής επιφάνειας (μουσαμάς) με το χρώμα. Οι εργασίες της καλλιτεχνικής ομάδας «Υποδομή - Επιφάνεια» στο Παρίσι, αναλύουν τις θεωρητικές προεκτάσεις της ζωγραφικής χειρονομίας από τις σχέσεις της με τις ύλες που χρησιμοποιεί: χρωματισμός του μουσαμά, αποχρωματισμός, γραφισμός, αποτύπωμα, σβήσιμο, ξύσιμο, ξέφτισμα κλπ. Οι εργασίες αυτές τείνουν να καθορίσουν τη ζωγραφική ως προς τις ύλικές της συνθήκες και να επαναλάβουν το σύνολο των προϋποθέσεών της: χειρονομία, χρώμα, ύλη της επεμβάσεως.

Η άπασχόληση για την ύλική και άμεση έρμηνεία και μελέτη της καλλιτεχνικής εργασίας χαρακτηρίζει τις τελευταίες πραγματοποιήσεις της Μαρίας Σπέντζα που διαμορφώνονται σε μονόχρωμες επιφάνειες, πολλαπλών επιπέδων από χρωματισμούς, των οποίων οι επιπρόσθετες επιθέσεις δημιουργούν προοδευτικές μεταβάσεις σε διαφορετικούς τόνους. Αυτές οι εργασίες αποτελούν συνέχεια προηγούμενων «άφηρημένων» καλλιτεχνικών έρευνών της από τις οποίες εγκαταλείπονται τα συμβολικά, μη - αναπαραστατικά στοιχεία. Η μετάβαση στις μονόχρωμες επιφάνειες πραγματοποιείται μέσα από τη χειρονομία μιας κυκλικής κινήσεως, που στη φορά της και σε διαδοχικές επαναλήψεις της διαχέεται σε κυκλικούς χρωματικούς τόνους. Αυτή η τεχνική που συνδυάζει τον αυτοματισμό της χειρονομίας και τη δυνατότητα ρυθμικής εξαπλώσεως του χρώματος διαχέει και αποδιοργανώνει τα όρια της μορφής. Η μονοχρωμία της ζωγραφικής επιφάνειας είναι συνέπεια μιας ειδικής τεχνικής ζωγραφικής χειρονομίας και του αντίθετου αποτελέσματος που προκαλεί ή επεξεργασία του χρώματος με την απόσβεση του άρχικου σχεδίου που προκύπτει από τον αυτοματισμό της χειρονομίας. Απομένουν στη ζωγραφική επιφάνεια σημεία έντασεως που έντοπίζουν την άρχική χρωματική κίνηση.

Η εξέλιξη της εργασίας της από αντίθεση σε αντίθεση (άρχική χειρονομία - απόσβεση της χειρονομίας) εκδηλώνεται με την επεξεργασία της χρωματικής επιφάνειας σε στρώματα χρωματικών τόνων που τείνουν να εξαλείψουν τα «σημεία βάθους» των διαφορετικών χρωματικών εντάσεων της άρχικής χειρονομίας. Η εργασία αναπτύσσεται με τη συστηματική επεξεργασία των κενών ανάμεσα στις χρωματικές επιθέσεις σε τρόπο που να διαμορφώνεται προοδευτικά μια λεία χρωματική επιφάνεια χωρίς διάσταση χρώματος. Η αναζήτηση ώστε να εκμηδενισθεί κάθε προοπτική βάθους που προκαλεί το χρώμα από το άπλωμά του στην επιφάνεια είναι το κίνητρο της επεξεργασίας με μικρές πινελιές όλων των ρωγμών του χρώματος της ζωγραφικής επιφάνειας, σε τρόπο που να προκαλήται οπτική και νοητή ομοιογένεια.

Η άναγωγή του χρώματος σε δύο διαστάσεις χωρίς άλλα βοηθητικά στοιχεία στην εργασία της Μαρίας Σπέντζα, ανταποκρίνεται στην έρευνα να προκληθεί περισσότερη «πραγματικότητα» στη ζωγραφική (περισσότερη αυτονομία στην καλλιτεχνική δραστηριότητα) με τον περιορισμό των συμβολικών αναφορών σε στοιχεία της πραγματικότητας. Η επίταση της αναζήτησης μιας ειδικής ζωγραφικής τεχνικής είναι στοιχείο δυνατότητας αυτής της αυτονομίας.

συμμετοχές σε ομαδικές εκθεσεις

1957. Αίθουσα U.S.I.S. Ἀθήνα.—Ἵπερωκεάνιο «Ὀλυμπία», Ν. Ἵόρκη.—Αἶθουσα «Ζυγός», Ἀθήνα.—Ἵπερωκεάνιο «Ὀλυμπία», με θέμα τὸ Ἑλληνικὸ τσπὶ.—ΣΤ Παγκόσμιο Φεστιβάλ Νέων Μόσχα.—1958. «Argent Gallery» Νέα Ἵόρκη.—«Ἀντίγραφα Μεταβυζαντινῆς καὶ Λαϊκῆς Ζωγραφικῆς Λέσβου», — «Νέοι Ζωγράφοι στὴ Θεσσαλονίκη» διοργάνωση «Κοῦρος», «Α2», Θεσσαλονίκη.—Αἶθουσα «Ζυγός», Α΄. Φερινὸ Σαλόν, Ἀθήνα.—Αἶθουσα «U.S.I.S.», Ἀθήνα. — 1959. Αἶθουσα U.S.I.S., Ἀθήνα. — 1960. Μουσεῖον «De Goij», Χίλβερσουμ, Ὀλλανδία.—Galleria Comunale di Palazzo delle Esposizioni, Ρώμη.—«ΣΤ Πανελλήνιος», Ζάππειο, Ἀθήνα.—1961. «5 Bienale Νέων», με τὸ Ἵπουργεῖο Παιδείας, Παρίσι.—Αἶθουσα «Τέχνη», Μακεδονικὴ Καλλιτεχνικὴ Ἴταιρεία, Θεσσαλονίκη. «Τουριστικὴ Αἶθουσα», Βόλος.—1962. «Salon de l'Art Libre», στὸ Palais des Beaux Arts, Παρίσι.—Ἑλληνοαμερικανικὴ Λέσχη, Ἀθήνα.—1963. Αἶθουσα «Παρνασσός», με τὸ Καλλιτεχνικὸ Σωματεῖο Ἑλληνίδων, Ἀθήνα.—«Ζ΄ Πανελλήνιος», Ζάππειο, Ἀθήνα.—Αἶθουσα «Νέες Μορφές», Ἀθήνα.—Α΄ Φερινὴ Ρόδου, Ρόδος.—«Ἑλληνικὴ Ζωγραφικὴ στὶς πόλεις τοῦ Καναδά», Καναδᾶς.—1964. «5 Bienale d'Alexandrie», Μεσογειακὲς χῶρες με τὸ Ἵπουργεῖο Παιδείας στὴν Αἴγυπτο.—«Σύγχρονη Ἑλληνικὴ Τέχνη στὴν Ἀμβέρσα», Βέλγιο.—«W.I.A.C. Gallery», Λονδίνο.—«L'Art Moderne en Grèce», Αἶθουσα Νέες Μορφές, VI Μορφωτικὸ Ἑυρωπαϊκὸ Συνέδριο, Ἀθήνα.—«Στρατιωτικὴ Λέσχη Ἰωαννίνων», με τὸ Καλλιτεχνικὸ Σωματεῖο Ἑλληνίδων, Γιάννενα.—«Παλαιὰ Ἴόνιος Βουλή», Κέρκυρα.—«Νέες Μορφές» Ἀθήνα.—«Salon de l'Art Libre», Παρίσι.— 1965. «Αἶθουσα Τέχνη», με τὸ Σωματεῖο Καλλιτεχνικῶν ἀνταλλαγῶν, Θεσσαλονίκη.—«Η΄ Πανελλήνιος», Ζάππειο, Ἀθήνα.—«Salon Internationale de l'Art Libre», Παρίσι.—«Xe Exposition», με τὴ Διεθνή Μορφωτικὴ Ὁμοσπονδία Γυναικῶν, Μουσεῖο Μοντέρνας Τέχνης, Παρίσι.—«Αἶθουσα Τέχνη», με τὸ Καλλιτεχνικὸ Σωματεῖο Ἑλληνίδων, Θεσσαλονίκη. «Arte Griego Contemporaneo», με τὸ Ἵπ. Παιδείας, Buenos Aires. Ἄργος.—«Δημοτικὴ Αἶθουσα Ἄργους» με τὸ Καλλιτεχνικὸ Σωματεῖο Ἑλληνίδων.— 1966. «Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν», με τὴν ἀπονομὴ μεταλλείων ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Πρεσβεία, Ἀθήνα.— 1967. «Θ΄ Πανελλήνιος», Ζάππειο, Ἀθήνα.—«Musée Rath», Art Hellenique Contemporain, Γενεύη.— 1969. «Γ΄ Πανελλήνιος», Ζάππειο, Ἀθήνα.—1970. «Ἀττικὸν Αἶθριον Βαράγκη», Ἀθήνα.—1971 «Αἶθουσα «Astor», Ἀθήνα.—«11η Πανελλήνιος» Ζάππειο, Ἀθήνα.— 1973. «Salon de l'Art Libre», Παρίσι.—«Middlesborough Art Gallery», Λονδίνο.—«12η Πανελλήνιος» Ζάππειο, Ἀθήνα.— 1974. «C.N.A. Gallery», Σικάγο.—«Πνευματικὸ Κέντρο», Ἀφιέρωμα στὴν Κύπρο, Ἀθήνα.— 1975. «Πνευματικὸ Κέντρο», Σωματεῖο Καλλιτεχνικῶν Ἀνταλλαγῶν Ἀθήνα.—«Πανελλήνιος», Ζάππειο, Ἀθήνα.— 1976. «Ἰνστιτούτο Γαλλικῶν Σπουδῶν» Θεσσαλονίκη.—*Ἑφημερίδα Ἑλληνικῆς Πικλοφάνειας, Ἀθήνα*

διακρίσεις

Diplome d'Honneur του «Salon de l'Art Libre» Παρίσι.— 1962. Medaille Bronge του «Arts - Sciences - Lettres» Παρίσι.— 1964. Medaille d'Argent του «Salon de l'Art Libre» — 1965.

ατομικές εκθεσεις

1956. Αίθουσα «Μόν-κα Παίην» Κριεζώτου 1, 'Αθήναι
1961 Αίθουσα «Νέες Μορφές» Βαλαωρίτου 9, 'Αθήνα.—
1966. «'Αθηναϊκό Τεχνολογικό 'Ινστιτούτο» ιδιαίτερα τιμητική, αναδρομική δεκαετίας από την πρώτη εμφάνιση, πρόσθετη παρουσίαση και ανάλυση του έργου της με έγχρωμες διαφάνειες από τον αρχιτέκτονα Παναγή Ψωμόπουλο - αντιπρόεδρο του 'Οργανισμού Δοξιάδη - Στρατιωτικού Συνδέσμου 24, 'Αθήνα.— 1967. «Astor Gallery» Καραγιώργη της Σερβίας 16, 'Αθήνα.— 1970. «Nea Gallery» Τσακάλωφ 40, 'Αθήνα.— 1971. «Boulevard Hausman Gallery» Κέντρο 'Εσωτερικών Διακοσμήσεων Βαράκη, Παρίσι.— 1976. Αίθουσα Τέχνης ΑΤΕΣ» Δαφνομήλη 48, 'Αθήνα.

'Εργα της βρίσκονται σε ιδιωτικές συλλογές στην 'Ελλάδα και το 'Εξωτερικό και στις δημόσιες: 'Εθνική Πινακοθήκη 'Αθηνών, Δημοτική Πινακοθήκη 'Αθηνών, Δημοτική Πινακοθήκη Νίκαιας, Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης, Δημοτική Πινακοθήκη Κέρκυρας, Δημοτική Πινακοθήκη Καλαμάτας, 'Υπουργείο Οικονομικών, 'Υπουργείο Πολιτισμού, 'Υπουργείο Παιδείας, Τράπεζα της 'Ελλάδος, 'Εθνική Τράπεζα της 'Ελλάδος.

τοιχογραφικά έργα

1964. 'Εργοστάσιο Χρ. Λαναρά 25 μ² με θέμα «Νάουσα» 'Αθήνα. 'Αρχιτέκτων Μ. Καραγκούνης.— 1964. ΖΑΠ-ΠΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ διακοσμήσεις όροφων πομπηϊανού Ρυθμού α. Περιστύλιο β' όροφου 400 μ², β. Πρόπυλο 50 μ². 'Αθήνα.— 1965. Ψηφιδωτό 4 μ², ανεικονικό θέμα. 'Αρχιτέκτονες Δ. Φατούρος Καθηγητής Πολυτεχνικής Σχολής Θεσσαλονίκης και Σ. Μίχας, 'Επιμελητής Ε.Μ.Π., Σταυροπούλου και Θήρας, 'Αθήνα.— 1966. Τοιχογραφία 45 μ² σε συγκρόημα πέντε πολυκατοικιών με ανεικονικό θέμα, 'Αρχιτέκτων Καθηγητής 'Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Πατησίων 339, 'Αθήνα.— 1967. Ψηφιδωτό σε βάση πίδακος στο σπίτι του Κ. Δοξιάδη, 'Αρχιτέκτων Κ. Δοξιάδης. Στρατιωτικού Συνδέσμου 2 'Αθήνα.— 1968. Κεραμική τοιχογραφία 7,50 μ² στη Φωκίωνος Νέγρη 27 και 'Αγίας Ζώνης Ι, πολυκατοικία Γ. Κεφάλα με θέμα «ό γυρισμός». 'Αρχιτέκτων 'Ηλέκτρα Δολιανίτου - Γεωργοπούλου. 'Επιμελήτρια Ε.Μ.Π., 'Αθήνα.— 1969. Κεραμική τοιχογραφία με θέμα «χαιρετισμός» 'Αρχιτέκτων 'Ελένη Σουφλή, Κερασούντος 8, 'Αθήνα.— 1971. Κεραμική τοιχογραφία με θέμα «γιαννιώτικος γάμος», σε έσω-τερικό του διαμερίσματος κ. Τριαντ. Παπαζήση, 'Εφέσου 43, Ν. Σμύρνη, 'Αθήνα.

1950. «Η Καθημερινή» 4 Ιουλίου. 1954. «Τά Νέα» 6 Φεβρ., «Καθημερινή» 7 Φεβρουαριου. 1956. «Καθημερινή» 10 Φεβρ., «Εθνικός Κήρυξ» 11 Φεβρ., «Καθημερινή» 15 Φεβρ., «Αχ. Μιαμική «Εθνος» 15 Φεβρ., «Βραδυνή» 17 Φεβρ., «Καθημερινή» 19 Φεβρ., «Τά Νέα» 21 Φεβρ., Σπύρος Παναγιωτόπουλος «Εθνος» 22 Φεβρ., Κώστας Παράσχος «Εθνικός Κήρυξ» 22 Φεβρ., «Τό Βήμα» 24 Φεβρ., Τώνης Σπητέρης «Ελευθερία» 24 Φεβρ., Ελένη Βακαλό «Τά Νέα» 24 Φεβρ., Έλλη Πολίτη «Αθηναϊκή» 27 Φεβρ., «Τά Νέα» 28 Φεβρ., Μιχ. Κωνσταντόπουλος «Ακρόπολις» 29 Φεβρ., Μιχ. Κωνσταντόπουλος «Απογευματινή» 29 Φεβρ., «Ελευθερία» 1 Μαρτίου, Δ. Καλλονάς «Βραδυνή» 12 Μαρτίου, Άγγελος Προκοπίου «Καθημερινή» 6 Μαρτίου, Κώστα Σούκα «Φωνή του Πειραιώς» 7 Μαρτίου, Μεσηνιακά Νέα» 8 Μαρτίου, «Καθημερινή» 8 Μαρτίου. 1957. «Καθημερινή» 8 Μαΐου, «Καθημερινή» 18 Μαΐου, Τώνης Σπητέρης «Ελευθερία» 24 Μαΐου, «Καθημερινή» 5 Ιουνίου, Ελένη Βακαλό «Τά Νέα» 7 Ιουνίου, Μ. Κωνσταντόπουλος «Απογευματινή» 11 Ιουνίου, Μ.Π. «Καθημερινή» 3 Νοεμβρίου, 1958. «Ελευθερία» 2 Φεβρουαρίου, «Εθνος» 2 Απριλίου, Άγγ. Προκοπίου 29 Μαΐου, «Ελευθερία» 2 2 Δεκεμβρίου, 1959. Έλενη Βακαλό «Τά Νέα» 17 Απριλίου, Ντ. Αντωνιάκου «Ανεξάρτητος Τύπος» 24 Απριλίου, Σπ. Παναγιωτόπουλος «Εθνος» 29 Απριλίου, Μ. Κωνσταντόπουλος «Απογευματινή» 28 Σεπτ. 1961. «Ελευθερία» 13 Ιανουαρίου, «Τό Βήμα» 13 Ιανουαρ., «Ελευθερία» 15 Ιανουαρ., «Απογευματινή» 16 Ιανουαρ., «Ελευθερία» 17 Ιανουαρ., «Καθημερινή» 17 Ιανουαρ., «Τά Νέα» 17 Ιανουαρ., «Messenger d'Athènes», «Εθνος», «Ελευθερία», «Καθημερινή» «Τό Βήμα» 18 Ιαν., «Καθημερινή» 24 Ιανουαρ., «Εθνος» 25 Ιανουαρ., «Τό Βήμα» 25 Ιανουαρ., «Messenger d'Athènes» 27 Ιαν., Έλενη Βακαλό 27 Ιανουαρ., Άγγ. Δόξας «Εμπρός» 28 Ιανουαρ., «Δράσις Θεσσαλονίκης» 30 Ιανουαρ., «Καθημερινή» 31 Ιανουαρ., «Τά Νέα» 31 Ιανουαρ., «Απογευματινή» 1 Φεβρ., «Εθνος» 1 Φεβρ., Γιόργος Φωκάς «Αύγη» 2 Φεβρ., Δ. Καλλονάς «Βραδυνή» 2 Φεβρ., «Εστία», 3 Φεβρ., Χ. Παπαγεωργίου «Ανταποκρίσεις» 5 Φεβρ., Μ. Κωνσταντόπουλος «Απογευματινή» 7 Φεβρ., Σπύρος Παναγιωτόπουλος «Εθνος» 9 Φεβρ., Έλλη Πολίτη «Αθηναϊκή» 15 Φεβρ., Μ. Κωνσταντόπουλος «Ακρόπολις» 21 Φεβρ., «Messenger d'Athènes» 23 Φεβρ., 1962. Μ. Norman «Athens Daily Post» 31 Ιουλ., Maria Norman «Athens Daily Post» 14 Δεκεμβ., Έφη Ραυτοπούλου «Μεσημβρινή» 17 Δεκεμβρ. Έλενη Βακαλό «Τά Νέα», 1963. «Τά Νέα» 15 Ιαν., Μ. Κωνσταντόπουλος «Απογευματινή» 11 Μαΐου, Έφη Ραυτοπούλου 18 Ιουλίου, Χ. Β. Παπαγεωργίου «Εθνικός Κήρυξ» 25 Ιουλίου, Βασίλης Πλάτανος «Νίκη» 10 Αύγ., Κ. «Καθημερινή» 5 Νοεμβρ., «Μεσημβρινή» 9 Νοεμβρ., 1964. «Τά Νέα» 18 Φεβρ., «Καθημερινή» 10 Μαρτίου, «Τά Νέα» 5 Μαΐου, «Καθημερινή» 10 Νοεμβρ., «Τά Νέα» 10 Νοεμβρ., «Καθημερινή» 15 Νοεμβρ., 1965. «Ημέρα» 2 Μαρτ. «Καθημερινή» 5. «Καθημερινή» 23 Μαρτ., «Αθηναϊκή» 25 Μαρτ., «Ελευθερία» 26 Μαρτ., «Αλλαγή» 26 Μαρτ., «Ημέρα» 27 Μαρτ.» «Εθνος» 14 Απρ., Π. Καραβίας «Ελευθερία» 18 Απρ., «Αθηναϊκή» 3 Μαΐου, «Τό Βήμα» 7 Μαΐου, «Καθημερινή» «11 Μαΐου, «Τό Βήμα» 25 Μαΐου, «Καθημερινή» 25 Μαΐου, Σταύρος Σπύρογλου «Ελληνικός Βορράς» 5 Νοεμβρ., 1966. «Καθημερινή» 4 Ιαν., «Μεσημβρινή» 19 Ιαν., «Μεσημβρινή» 27 Σεπτ., «Καθημερινή» 29 Σεπτ., «Εθνος» 15 Οκτ., «Μεσημβρινή» 8 Νοεμβ., «Μεσημβρινή» 16 Νοεμβ., «Εθνος» 17 Νοεμβ., «Καθημερινή» 20 Νοεμβ., «Καθημερινή» 29 Νοεμβ., «Εθνος» 3 Δεκ., «Μεσημβρινή», 5 Δεκ., «Τά Νέα», «Εστία», «Καθημερινή» 6 Δεκ., «Καθημερινή», «Τό Βήμα», «Τά Νέα», «Ελευθερία», «Εστία» 7 Δεκ. «Εξπρές», «Ακρόπολις», «Μεσημβρινή» 9 Δεκεμ., «Απογευματινή» 10 Δεκ., Ροζίτα Σώκου «Καθημερινή» 11 Δεκεμβρ., «Τό Βήμα» 11 Δεκεμβρ., «Μεσημβρινή» 12 Δεκεμβρίου, «Μεσημβρινή» 13 Δεκεμβ., «Τό Βήμα» 13 Δεκεμβ., «Μεσημβρινή» 14 Δεκεμβ., «Μεσημβρινή» 15 Δεκεμβ., Στέλιος Λυδάκης «Ελεύθερος Κόσμος» 15 Δεκεμβ., Άγγελος Δόξας «Αθηναϊκή» 20 Δεκεμ., Έφη Ανδρεάδη «Τό Βήμα» 20 Δεκεμβ., Έλενη Βακαλό «Τά Νέα» 23 Δεκεμ., 1967. Δημήτριος Χαρίτος «Τραπεζικό Βήμα» 10 Ιανουαρ., Άθηνά Καλογεροπούλου «Ελευθερία» 25 Ιανουαρ., Τώνης Σπητέρης «Ελευθερία» 12 Φεβρ., Α. Λεβίδη «Εθνος» 4 Μαρτ., «Εθνος» 28 Απρ., Θάλεια Σηπλιάκου «Εθνος» 4 Αύγ., «Εθνος» 3 Νοεμβ., «Εθνος», «Τά Νέα» «Athens News», «Ναυτεμπορική», «Βραδυνή», «Ελεύθερος Κόσμος» 14 Νοεμβ., «Ελεύθερος Κόσμος» 15 Νοεμβ., «Απογευματινή» 15 Νοεμ., «Athens Daily Post» 15 Νοεμ., «Εσπερινή Ώρα Θεσσαλονίκης» 16 Νοεμβ., «Εθνος» 16 Νοεμ., Σ. Μ. Παναγιωτόπουλος «Εθνος» 17 Νοεμ., «Athens Daily Post» 19 Νοεμ., «Απογευματινή» 25 Νοεμ., Άγγ. Δόξας «Υγειονομική Φωνή» 25 Νοεμ., «Απογευματινή», «Τό Βήμα», 2 Δεκεμ., Μ.Κ. «Ακρόπολις» 9 Δεκεμ., «Ελεύθερος Κόσμος» 15 Δεκ., «Απογευματινή» 16 Δεκ., 1968. Τέρπος Ηηλείδης «Εθνος» 8 Μαρτίου, Θ. Δασκαλόπουλος «Βραδυνή» 20 Μαρτ., «Ν. Άλήθεια Θεσσαλονίκης» 21 Μαρτ., «Βραδυνή» 28 Μαΐου, «Βραδυνή» 20 Μαΐου, «Έρευνα Καβάλλας» 3 Ιουν. Β. Κουντουρίδης «Πατρις Πύργου» 4 Μαρτ. «Απογευματινή» 18 Ιουν., «Ελεύθερος Κόσμος» 8 Ιουλ. «Απογευματινή» 10 Ιουλ., «Απογευματινή» 18 Ιουλ., «Απογευματινή» 6 Αύγ., Τώνης Τσιρμπίνος «Νέα Πολιτεία», «Τό Βήμα» 9 Δεκ., 1970. «Απογευματινή», «Εθνος» 6 Ιαν., «Βήμα», «Βραδυνή», «Νέα Πολιτεία», «Τά Νέα», 13 Ιαν. «Athens News», «Ελεύθερος Κόσμος» 15 Ιαν. «Απογευματινή», «Βήμα» 16 Ιαν. «Athens News», «Βραδυνή», «Εθνος», «Ελεύθερος Κόσμος» 17 Ιαν. «Athens News», «Νέα» 20 Ιαν. «Απογευματινή» 21 Ιαν. «Athens News» «Εστία» 22 Ιαν. «Ελεύθερος Κόσμος» 25 Ιαν. «Νέα» 29 Ιαν. Θέμιος Δασκαλόπουλος «Απογευματινή» 29 Ιαν., Στ. Λυδάκης «Σημερινά» 29 Ιαν., Άργος (Έφη Ανδρεάδη) «Βήμα» 29 Ιαν., Μίλτης Παρασκευαΐδης «Ελεύθερος Κόσμος» 30 Ιαν. Γιάννης Κυριακάκος «Νέα Πολιτεία» 5 Φεβρ., «Ελεύθερος Κόσμος» 10 Φεβρ., Maria Norman «Athens Daily Post» 14 Φεβρ., Βάγιας Παναγιωτόπουλος «Βραδυνή» 18 Φεβρ., Τώνης Τσιρμπίνος «Νέα Πολιτεία» 24 Απριλ., (Γ. Ιωάννου) «Βραδυνή» 6 Μαΐου. 1971. Σειζάν «Απογευματινή» 2 Μαρτ. Στέλιος Λυδάκης 22 Απρ., Μ. Κωνσταντόπουλος «Ημερησία» 4 Μαΐου, «Ελεύθερος Κόσμος», «Νέα», 13 Οκτ., «Athens News» 14 Οκτ., «Νέα Πολιτεία» 15 Οκτ., Στέλιος Λυδάκης «Σημερινά» 18 Οκτ., Θέμιος Δασκαλόπουλος «Απογευματινή» 30 Οκτ., «Τά Νέα» 12 Δεκ., 1972. «Τό Βήμα» 31 Φεβρ. 1973. Μ. Παρασκευαΐδης «Ελεύθερος Κόσμος» 15 Ιουλ., «Απογευματινή» 14 Νοεμ., «Απογευματινή», «Τό Βήμα» 22 Δεκ., 1974. Τηλεφος «Καθημερινή» 27 Δεκ., 1975. «Καθημερινή» 28 Φεβρ., «Απογευματινή», «Τά Νέα» 3 Μαρτ., «Ελεύθερος Κόσμος» 4 Μαρτ., «Βήμα» 8 Μαρτ., «Ελληνικός Βορράς», 11 Μαρτ., «Κοινωνική Πειραιώς» 12 Μαρτ., «Τά Νέα» 13 Μαρτ., Ντιάνα Αντωνιάκου «Ημερησία» 16 Μαρτ., «Καθημερινή», 28 Μαρτ., Βεατρίκη Σηπλιάδη «Καθημερινή», 27 Απριλ., Φοφώ Βασιλική «Ελευθεροτυπία» 15 Σεπτ., Έμμ. Μαυρομάτης «Καθημερινή», 28 Σεπτ.

περιοδικος τυπος

Τόνης Σπητέρης «Ζυγός» σελ. 8, 9 Μάρτης 1956. Δ. Ε. Εὐαγγελίδης «Νέα Ἑστία», τεύχος 691, σελ. 556 15 Ἀπρίλης 1956. «Γυναίκα» 15 Νοεμβρ. 1956. Δ. Ε. Εὐαγγελίδης «Νέα Ἑστία» τεύχος 719 σελίς 878 15 Ἰουνίου 1957. Βακαλό Ἑλένη «Ζυγός» τεύχος 42, σελίς 26 Μάης 1956. Ζερμαῖν Μαμαλάκη «Ἐρευνα» Φεβρουαρ. 1961. Ἑλένη Βακαλό «Ζυγός» τεύχος 63 σελίς 34, 36 Μάρτης 1961. Μαρία Κοτζαμάνη «Εἰκόνες» τεύχος 426 σελίς 10, 20 Ἰανουαρίου 1963. Henry de France «Apollo» N. 138, σελίς 2 Μάρτης 1963. «Ζυγός» τεύχος 90, σελίς 40 Μάης 1963. Β. Κουντουρίδης «Ξενία» τεύχος 78, σελίς 40, 41 Μάης 1963. «Apollo» No 143, Ἰανουαρίου 1965. «Ἄλφα» τεύχος 9, σελίς 19 4 Φεβρουαρίου 1965. Χρῦσανθος Χρήστου «Ζυγός» τεύχος IV σελίς 19, 37 Μάης 1965. Γ. Πετρής «Ἐπιθεώρηση Τέχνης» τεύχος 124 - 125 σελίς 409, 410, Ἀπρίλης - Μάης 1965. Ἄλ. Ξύδης «Ζυγός» τεύχος VI σελίς 80 Ἰουλῆς 1965. «Εἰκόνες» τεύχος 572 σελίς 77, 7 Ὀκτώβρη 1966. «Γυναίκα» τεύχος 439 σελίς 47, 16 - 29 Νοέμβρη 1966. «Ταχυδρόμος» τεύχος 660 σελίς 72, 3 Δεκεμβρίου 1966. Μαρία Κοτζαμάνη «Εἰκόνες» τεύχος 581 σελίς 111, 9 Δεκεμβρίου 1966. «Ἑλληνικά Θέματα» Δεκέμβρ. 1966. Index «Εἰκόνες» τεύχος 564 σελίς 106, 30 Δεκέμβρη 1966. Ντ. Ἀντωνάκου «Ἑλληνικά Θέματα» Ἰανουαρ. 1967. «Ἄλφα» τεύχος 61, σελ. 86, 25 Φεβρουαρίου 1967. Ντ. Ἀντωνάκου «Ἀρχιτεκτονική» τεύχος 61, σελ. 80, 81 Φεβρ., Μάρτ. 1967. «Μόδα» τεύχος 34, σελ. 26, 30 Ἀπρίλης 1967. Ἄγγελ. Δόξας «Ξενία» τεύχος 123, σελ. 23 Ὀκτώβρης 1967. «Ἄλφα» τεύχος 98 σελίς 44 καὶ 88, 18 Νοέμβρη 1967. «Ἄλφα» 2 Δεκεμβ. 1967. «Μόδα» τεύχος 42 σελίς 8 Δεκέμβ. 1967. Ντ. Ἀντωνάκου «Ἦθος» τεύχος 108, σελίς 72, 1967. «Εἰκόνες» τεύχος 611, σελίς 92, 17 Μαΐου 1968. Φανή Πετραλιά «Γυναίκα» τεύχος 492, σελίς 13, 20 Δεκεμβ. 12 Ἰανουαρ. 1968. Μάρω Παπαδημητρίου «Γυναίκα» τεύχος 504 σελίς 23 Μάης 1969. Θ. Δασκαλόπουλος «Πρώτο» σελίς 36, 37, 11 Ἰουλίου 1969. Βασ. Κουντουρίδης «Πειραϊκή - Πατραϊκή» τεύχος 149 σελίς 47 Ἰουλ.- Αὐγούστος 1969. «Γυναίκα» 28 Ἰανουαρίου 1970. Ντ. Ἀντωνάκου «Ἑλληνικά Θέματα» σελίς 62, 63, 64, 65 Φεβρουάριος 1970. «Δημοουργίες» 7 Μαρτίου 1970. Β. Κουντουρίδης «Πειραϊκή Πατραϊκή» τεύχος 151, σελίς 62, Ἰανουάρ. Φεβρ. Μάρτης 1970. Βεατρικη Σπηλιᾶδη «Γυναίκα» τεύχος 536 σελίς 28, 29, 29 Ἰουλίου - 11 Αὐγούστου 1970. «Γυναίκα» τεύχος 568, σελίς 60, 61, 20 Ὀκτωβρίου 1971. Στέλιος Λυδάκης «Δημοουργίες» σελίς 71, Νοέμβριος 1971. «Γυναίκα» 30 Μαΐου 1973. Alan G. Artner «Chicago «Tribune» 21 Ἰουλίου 1974. «Apollo» 1974. «Διαλέξεις» τεύχος 12 σελίδες 449 - 454, 1975. «Ἐπίκαιρα» τεύχος 346, 20 Μαρτίου 1975. ἄλ. Γ. Ξύδης «Ἄντι» τεύχος 19 σελίς 50, 17 Μάη 1975. «Διαμαρτυρία» Μαΐου 1975.

emm. mavrommaris
maria spentza : monochromies
Sunday «Kathemerini» September 28, 1975

A significant portion from novel tendencies in abstract art is characterized by the reference of art work to the elementary conceptions of substance, design, colour. This tendency, which shows an intention to study again the principal elements of painting, is closer to abstract American expressionism of the years 1945 - 1950 than to its derivatives, namely, the «shapeless» French painting of the years 1950 - 1960. Present researches, parallel to confining their historical origin, give shape to the theoretical foundations of a corresponding critical remoteness from traditional realities of abstract art, and augment the intellectual and rational character of their tracing. The passing from the researches experienced in the decade of 1950 over to the research of the decade of 1970 signifies the different levels of approach to the conception of the theory of art.

The leading conception adjoining these researches is interpreted by the attempt to attain the extreme possibility for the work of art, to base the freedom of its performance without reference to manifest reality. In the early post war years, Rheinart viewed the art of painting as «each time the end of painting», in the sense that the aesthetic effort continuously tends, from inside its inner search for new horizons, to be lead to the possible extremes of the conception of painting, and to break the ties with accepted portrayals of shape, content, space and time. These tendencies, which show a personal approach of the theoretical problems of painting for the American expressionists, admit their ranking among their historical frames, and, mainly, their interpretation through the trends of art that have followed and gave the meaning of such conceptions more clearly.

With their monochrome works, Rothco, Newman and Rheinart have endeavored to place colour and its changeableness (the return of the substance of painting) to a fictitious and conceivable remoteness from the actual pictorial surface, like a new reality which emanates solely from the operation of painting. The significant element in their works was that they gave priority to the technical touch of the substance of paint through the contrivance of appropriate means of paint, to make the theoretical search possible. Mainly, Pollock, in his paintings, has ignored the symbolic elements of the art of painting (the image of an idea) by adopting a new technique (dripping technique), namely to paint on plain surface without paint brush, and making courses. The meaning of such tendencies was that they have placed the object of the aesthetic search in the art of painting itself, or, in other words they herald the possibility for art work to become the object of painting. The same message is contained in the words of a contemporary artist of the «minimum art», namely Sol Levitt, who writes that «the philosophy of a masterpiece is within the masterpiece; a masterpiece does not represent the picturing of a system of philosophy».

The evolution of this search both in the «hand - motioned» painting of the years 1950 - 1960 (where automatism

of hand motion without past or memory is fomented), and in the «minimum art» (restriction of the means of art to the minimum of their importance), also in the «conceptual art» (theoretical expression of the object of the art of painting) cultivates the atmosphere of present search in art. In their monochrome pictures, Robert Rauschenberg and Brice Marden are studying the relationship of the substructure or the graphic surface (oil cloth) with colour. The art work of the «Artists' Group» in Paris distinguishes the theoretical protractations of the paint hand motion from its relations with the material it uses, namely, painting of the oil cloth, decolouring, drawing, *printing*, tracing, scraping, fraying, etc. Such operations aim at making the definition of painting in relation to its material conditions and to repeat the entirety of its prerequisites : motion of the hand, colour, material use.

The last paintings of Maria Spentza, made on multi-level monochrome surfaces with colours, from which the several over-spreadings create progressive motions to different places, is characteristic of her endeavour to make a material and direct interpretation and a study of the work of art. These achievements are a continuation of her previous «abstract» art researches, from which the symbolic non-portrayal elements are abandoned. The change to monochrome surfaces is made through the cyclic hand motion, which, in its course and in successive strokes, is scattered into colour shades. This technique, which combines automatism of hand motion and the possibility of a measured spread of the colour, diffuses and disorganises the boundaries of the shape. The monochrome of the pictorial surface is the result of a special technique of paint hand motion and of the opposite result caused by colour retouching through the erasing of the original drawing, which results from the automatism of the hand motion. Signs of tension hinting at the initial colour motion are left of the paint surface.

The progress in her work from contrast to contrast (initial hand motion - fading of motion) is manifested with retouching of the paint surface in layers of colour shade which tend to remove the «signs of depth» of the various colour tensions of the initial hand motion. The work is progressing with the systematic retouching of the spaces left between the paint layers in a way that a smooth colour surface without colour separation is shaped by stages. The searching towards annihilating very prospect of depth caused by the colour through its spreading on the surface is the motive for retouching, with soft strokes, all of the splits of the paint on the pictorial surface in a way to cause an optical and conceivable homogeneity.

The reduction of the colour in two scales without any other assisting elements in the work of Maria Spentza comes up to the search for producing more «reality» in painting (more freedom in art activity) through the restriction of the symbolic references to elements of reality. The increased searching of a special paint technique is an element adding to making such freedom possible.

group exhibitions

1957. «USIS Hall», Athens. - «Olumpia» Transatlantic Liner, New York.-Zygos Hall, Athens. - «Olympia» Transatlantic Liner. Subject : «The Greek Landscape».- «6th Youth World Festival», Moscow.-«Copies of Post Byzantine and Popular Painting of Lesvos», Mytilene.— 1958. «Argent Gallery», New York. • «Copies of Post Byzantine and Popular Painting of Lesvos» in the Supreme School of Fine Arts, Athens. • «New Painters in Thessaloniki», organized by «Kouros», «A2», Thessaloniki. • «Zygos Hall», 1st Summer Sallon, Athens. • «Saras Hall», Autumn Sallon, Athens. • «USIS Hall», Athens. — 1959. «USIS Hall», Athens.— 1960. «De Goi Museum», Hilversum, Holland. • «Galleria Comunale di Palazzo delle Esposizioni», Rome. • «6th Panhellenic Exhibition», Zappion, Athens.— 1961. «5th Youth Biennale», with the Ministry of Education, Paris. • «Techni Hall», Macedonian Society of Arts, Thessaloniki. • «Tourist Hall», Volos.— 1962. «Salon de l'Art Libre», at the Palais des Beaux Arts, Paris. • «Greek - American Club», Athens.— 1963. «Parnassos Hall», with the Society of Arts of Greek Women, Athens. • «7th Panhellenic Exhibition», Zappion, Athens. • «Nees Morpheus Hall», Athens. • «1st Summer Exhibition of Rodos», Rodos. «Greek Painting in the towns of Canada».- Canada. • «Salon de l'Art Libre», Paris.— 1964. «5th Bienale d'Alexandries», Mediterranean Countries, with the Ministry of Education, in Egypt. • «Modern Greek Art in Anvers», Belgium. • «W.I.A.C. Gallery», London. • «L' Art Moderne en Grece», «Nees Morpheus Hall», VI Educational European Congress, Athens. • «Yannina Officers' Club», with the Society of Arts of Greek Women, Yannina. • «Palatia Ionios Vouli», Corfu. • «Nees Morpheus», Athens. «Salon de l'Art Libre», Paris.— 1965. «Techni Hall», with the Association of Art Exchanges, Thessaloniki. • «H' Panhellenic», Zappion, Athens. • «Salon Internationale de l'Art Libre», Paris. • «xe Exposition», with the International Educational Federation of Women, Museum of Modern Art, Paris. • «Techni Hall», with the Arts Association of Greek Women, Thessaloniki. • «Arte Griego Contemporaneo», with the Ministry of Education, Buenos Aires. • — «Argos Hall in Argos» • 1966. «House of Letters and Arts», with Medal Award from the French Embassy, Athens.— 1967. «Θ' Panhellenic Exhibition», Zappion, Athens. • «Musée Rath», Art Hellenique Contemporain, Geneva.— 1969. «I. Panhellenic», Zappion, Athens.— 1970. «Attikon Aethrion», Athens.— 1971. «Astor Hall», Athens. • 11th Panhellenic, Zappion, Athens.— 1973. «Salon de l'Art Libre», Paris. • «Middlesborough Art Gallery», London. • «12th Panhellenic», Zappion, Athens.— 1974. «C.N.A. Gallery», Chicago. «Intellectual Center», Devoted to Cyprus, Athens. — 1975. «Intellectual Center», Union of Art Exchanges, Athens. • «Panhellenic», Zappion, Athens.— «French Institute», Thessaloniki.

one-man exhibitions.

1956. Monica Pane Hall, Athens.— 1961. «Nees Morphes» Hall, Athens.— 1966. Athenaikon Technological Institute, especially honorary, with ten year retroactive from first appearance. Presentation and analysis of her work by the architect Panagis Psomopoulos.— 1967. «Astor Gallery», Athens.— 1970. «Nea Gallery», Athens.— Boulevard Haussman Gallery. — Center of Inside Decorations, Paris.— 1976. «A.T.E.S. Hall» Athens.

marks of honour

—1962. Diplome d' Honeur from the Salon de l' Art Libre, Paris.—1964. Medaille Bronge from Arts - Sciences - Lettres, Paris.—1963. Medaille d' Argent from the Salon de L' Art Libre, Paris.

works executed in wall

— 1964. Chr. Lanaras Factory. 25 sq. m. Subject : «Naussa».— Zappion Megaron, roof decorations of Pompeian Style. a. Peristyle of 2nd floor, 400 μ². b. Propilo 50 sq. m.— 1965. Mosaic 4 sq. m. Subject: Non-representational. Architect : S. Mihas, Assistant at the National Metsovion Polytechnic School.— 1966. Fresco. 45 sq. m. in a multi-storey building complex with non-representational subject. Architect Pavlos Mylonas, Professor, Superior School of Fine Arts.— 1967. Mosaic on the base of jet of waters at the house of Mr. K. Doxiadis. Architect K. Doxiadis.— 1968. Ceramic fresco. 7,50 sq. m. at Fokionos Negri, multistorey bldg. of G. Kefalas. Subject: «The Return». Architect Electra Doliannitou, Assisaant at the National Metsovion Polytechnic School.—1769. Ceramis fresco. Subject: «The Greeting». Architect Eleni Soufli. — 1971. Ceramic fresco. Subject : «Wedding at Yannina». Inside decoration at the flat of Mr. Triant. Papazissis.

1954. Degree in Painting from the Superior School of Fine Arts, with honours in «half - naked» work. — 1955. Attended lectures of Professors N. Hadjikyriakos - Gikas and D. Pikiotis at the Architects School of the National Metsovion Polytechnic School.— 1957. Degree in Theoretical Studies from the Superior School of Fine Arts. Received excellent marks in her final exams in History of Arts, Pedagogics and Psychology. A scholar of the Supreme School of Fine Arts. A scholar of the National Institute for the Study of Popular Painting and Hagiography in Mytilene.

She was teaching Colour and Design at the Athenian Technological Group - Doxiadis Schools from 1969 - 1976. taken over by the Public where she continues to teach. Member to the Association of Graduates of the Superior School of Fine Arts. Since 1963. an active member of the Chamber of Arts of Greece. Member to the Association of Art Exchanges of Greece. Has taught History of Arts and Aesthetics in the Supreme School of movies and in professional schools under the auspices of the Ministry of Labour. Has talked about subjects of Arts in the Press, the Broadcasting Corp. and Television, in the Christian Youth Organization about modern art, and French Institute about «Vazarelie and his works». Has participated in Critics Committees. Has worked in the preparation of scenery and costumes for the National Lyric Scene, the National Theater and for Free Troops of Actors. She occupied herself with patterns for printed matters, books, posters for the Greek Tourism Organization, She cooperated, in her capacity as an artist, with the Greek Organization of Greek Handicraft, and carried out studies for the Popular Art in Greece ; also, she organized and supervised Art and Commercial Exhibitions in Greece and abroad. Member to the Society of Byzantine Studies. General Secretary, Vice President and President of the Art Association of Greek Women. Founder - member and General Secretary of the Association of Art Exchanges of Greece for several years. Member to the Greek - American Club. Founder - member of the International Educational Federation of Women, Greek Branch.-Visits to Foreign Countries: Egypt, Holland, Italy, Swizerland, France, England Spain, Portugal.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΧΝΗΣ ΑΤΕΣ
ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ
ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ 48 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 36.36.714

